

AUTOMATION IN BRITAIN STIRS UNREST IN LABOR

Workers See 'Robot Revolution'
Depriving Them of Jobs

Automatiseringsmyt? Strukturmvandlingen, sysselsättningen och arbetsproduktiviteten

Joacim Waara, ekon. dr., analytiker
Västra Götalandsregionen

Idag

1. Vad åsyftas med strukturuomvandling?
2. Automatiseringsmyt?
3. Sysselsättningen
4. Arbetsproduktiviteten

Strukturcykler i svensk ekonomi

1. Vad åsyftas med strukturuomvandling?

Strukturkris	Omvandlingsfas	Rationaliseringsfas	Strukturkris
1930/35	1930/35 - 1950/55	1950/55 - 1975/80	1975/80
1975/80	1975/80 - 1990/95	1990/95 - 2008/-	2008/-

Ekonomisk struktur; kombination av bl.a organisation, teknik, produkter och marknader

Påverkar arbetsmarknadens efterfrågesida; både kvantitet och kvalité

Produktionsfaktorer; Arbete och kapital

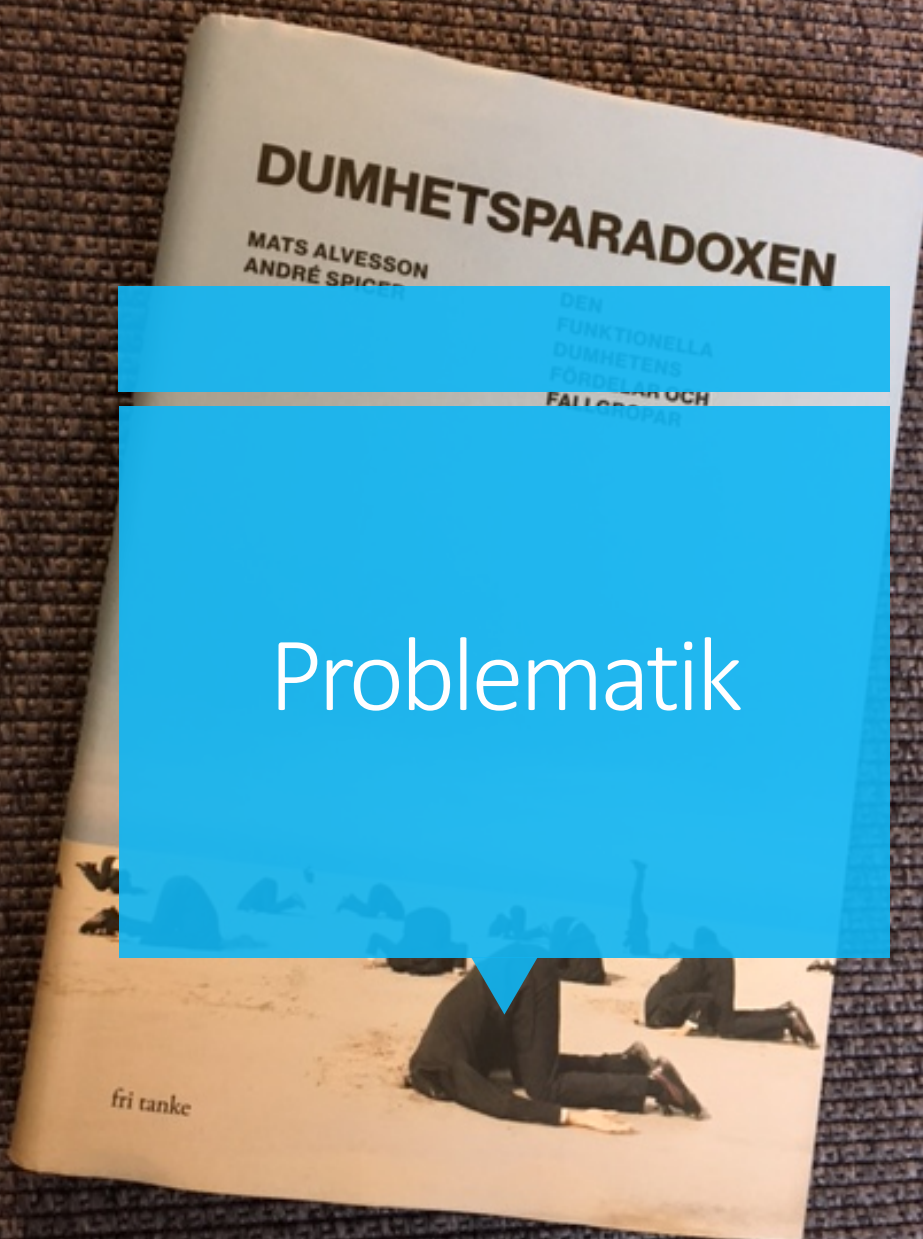
Faktorproduktivitet; teknologi, organisation, och annat som påverkar arbetskraftens eller kapitalets produktivitet

Kontenta; tro för allt i världen inte att nuvarande situation är unik

2. Automatiseringsmyt?

Utgångspunkt

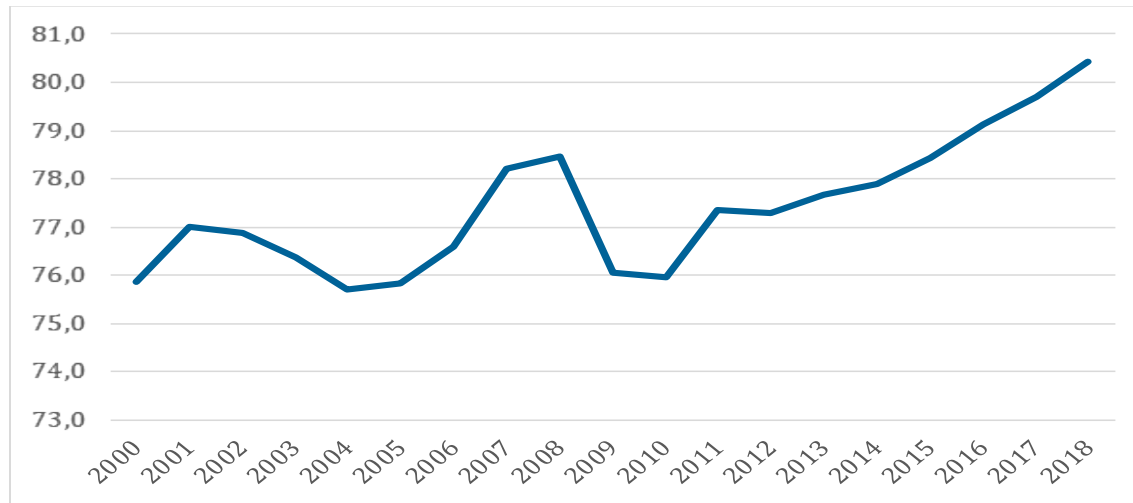
- En strukturomvandling, med ökad grad av automatisering och digitalisering, leder till utfasning av ett betydande antal arbeten och ökad produktivitet
- ✓ Ej modernt fenomen. Bl.a. J. M. Keynes (1933) och "The Automation Jobless" (1961)
- ✓ Liknande idéer som ovan presenteras av bl.a. E. Brynjolfsson och A. McAfee "Race Against The Machine" och "The Second Machine Age" samt C. B. Frey och A. Osborne "The Future of Employment"
- ✓ Stefan Fölster publicerar en förenklad svensk version "Vartannat jobb automatiseras inom 20 år"

Problematik

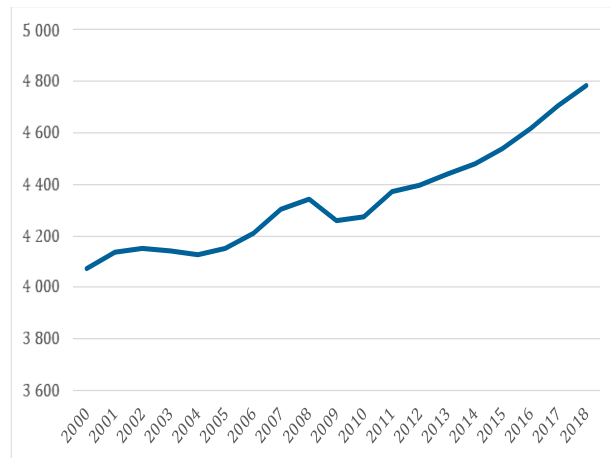
1. Resultaten ej ordentligt granskade – Peer review
2. Tesen är alltför utbudsdriven – Teknologisk determinism
3. Bristfällig koppling till forskning gällande ledning och organisation
4. Bristfällig koppling till diskussionen om "arbete" vs. "kapital"
5. Strukturcykler är återkommande fenomen i en öppen och konkurrensutsatt ekonomi. Se bl.a. Dahmén (1989); Schön (2010)
6. Tar ej tillräcklig hänsyn till jobbtillväxt inom "nya branscher"
7. En åtskillnad måste göras mellan en omvandling som påverkar arbetets innehåll och en förändring som resulterar i att en betydande andel av befintliga arbetstillfällen försvinner.
8. Stagnerad arbetsproduktivitet (återkommer nedan)
9. Stagnerad multifaktorproduktivitet (återkommer nedan)
10. Värst av allt. Idéerna får genomslag, och såväl tjänstemän som politiker tar detta för givet.....
11.och verifierar därmed "dumhetsparadoxen." A. Spicer & M. Alvesson (2018)
12. Det mesta talar för att Fölster (2014), liksom Keynes (1933), och liknande pamfletter hamnar på historiens skräphög!!!

Figur 3.2: Andelen sysselsatta 20–64 år i riket, 2000–2018, procent

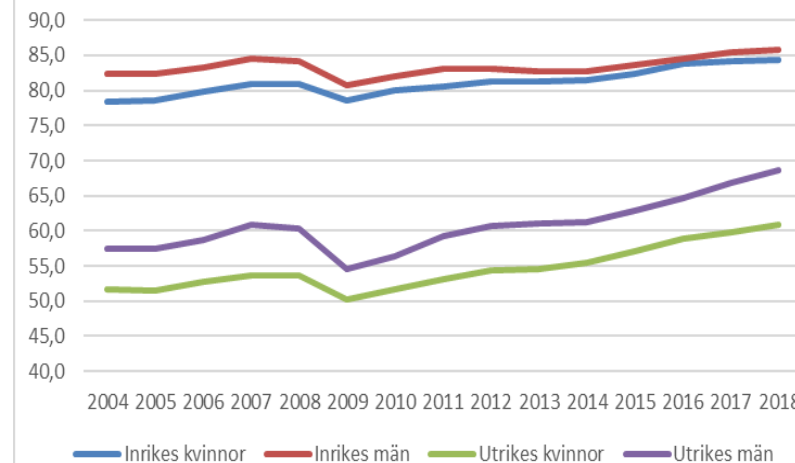
Källa: SCB, AKU.

Figur 3.3: Antalet sysselsatta 20–64 år i riket, 2000–2018

Källa: SCB, AKU.

Västra Götaland 2004–2018, procent

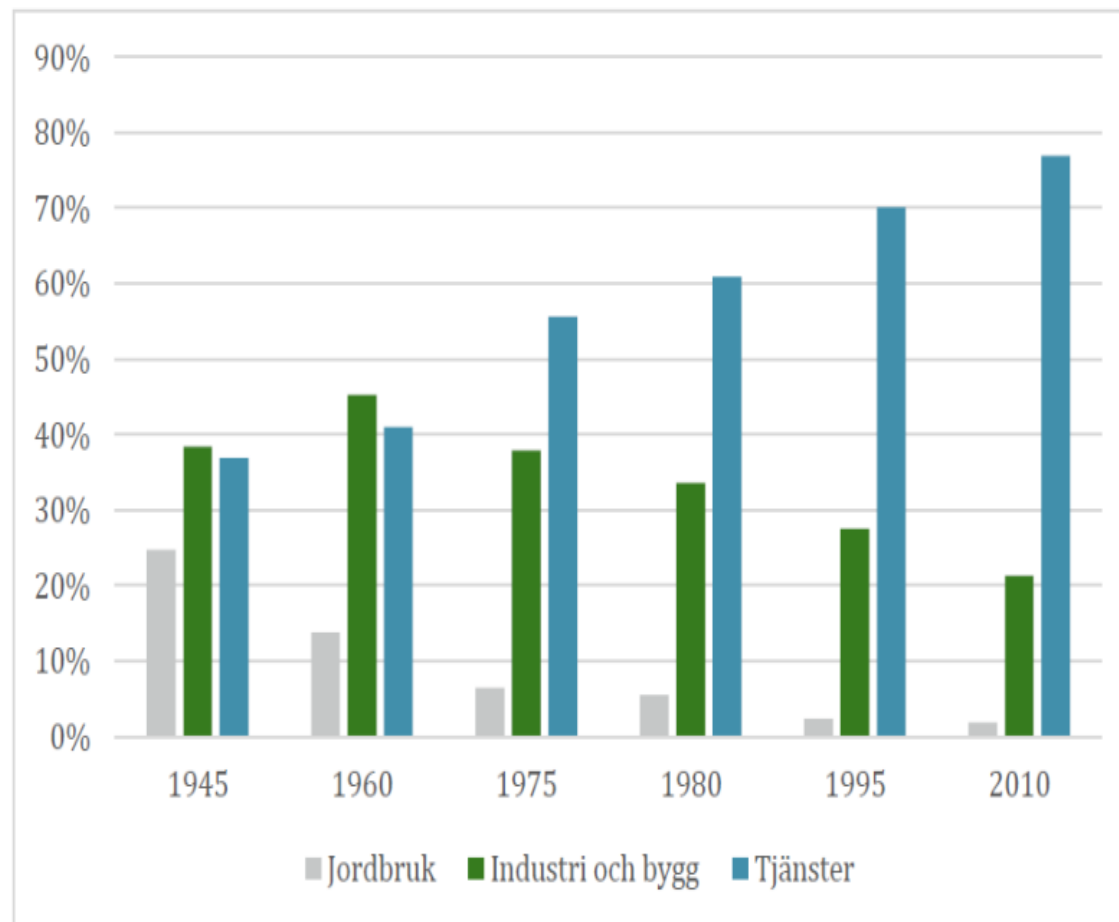

3. Sysselsättningen

Påverkar nuvarande
strukturomvandlingen antalet
och/eller andelen sysselsatta?

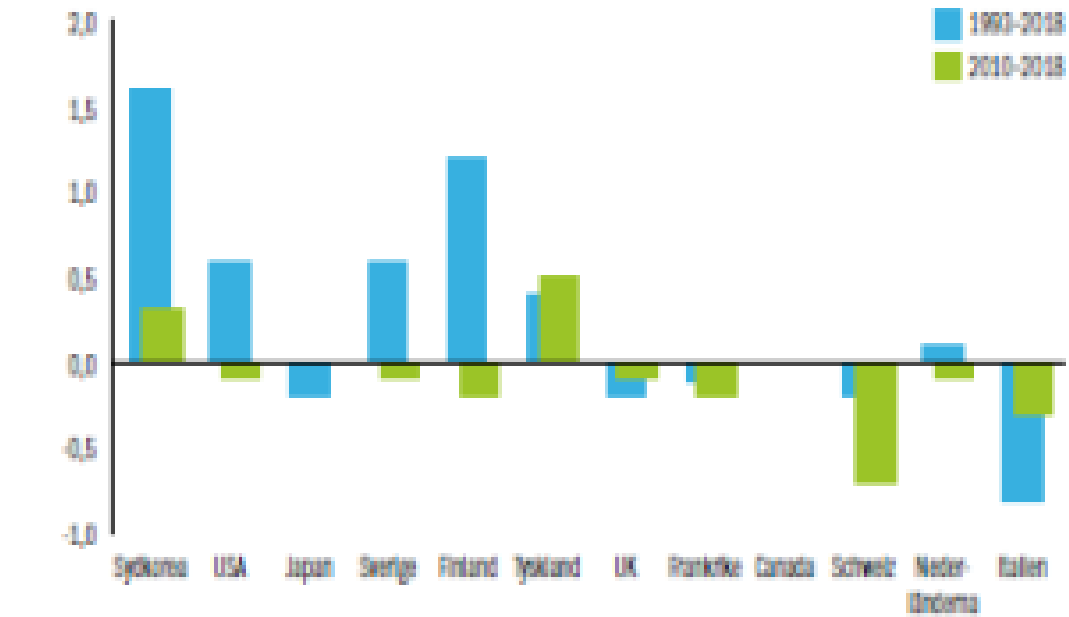
Arbetskraftens sektoriella fördelning

Figur 3.1: De förvärvsarbetandes fördelning efter näringsgren i Sverige 1945–2010, procent

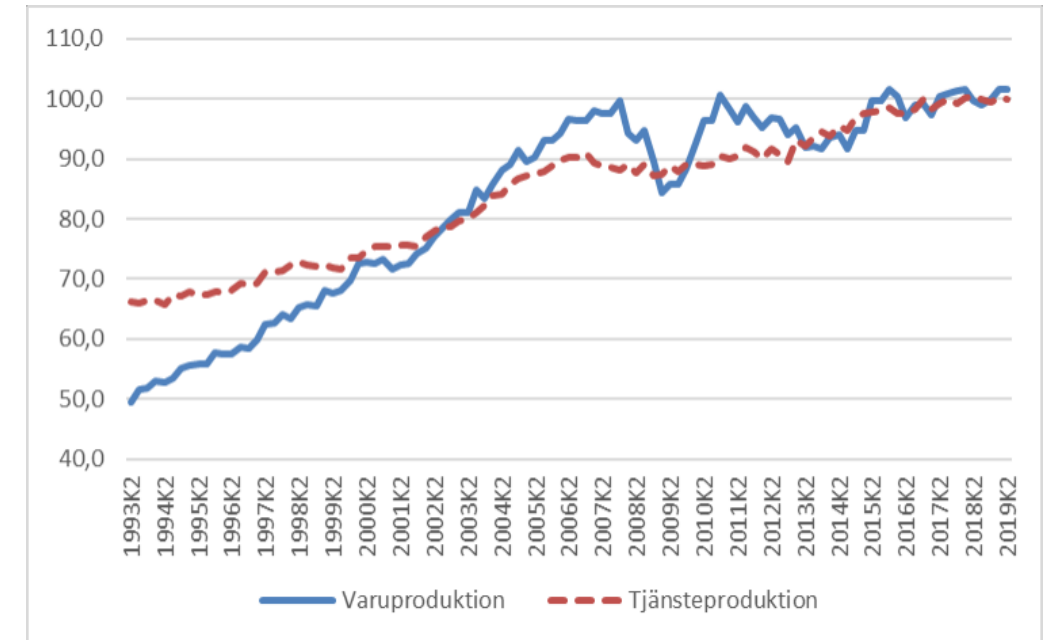
Källa: Statistisk årsbok för Sverige 1945–2012.

Diagram 2.2 Årlig procentuell Tillväxt i multifaktorproduktiviteten 1993–2018

Källa: Conference Board

Figur 4.1: Arbetsproduktivitetsutveckling i svenskt näringsliv 1993–2019, index (2018=100)

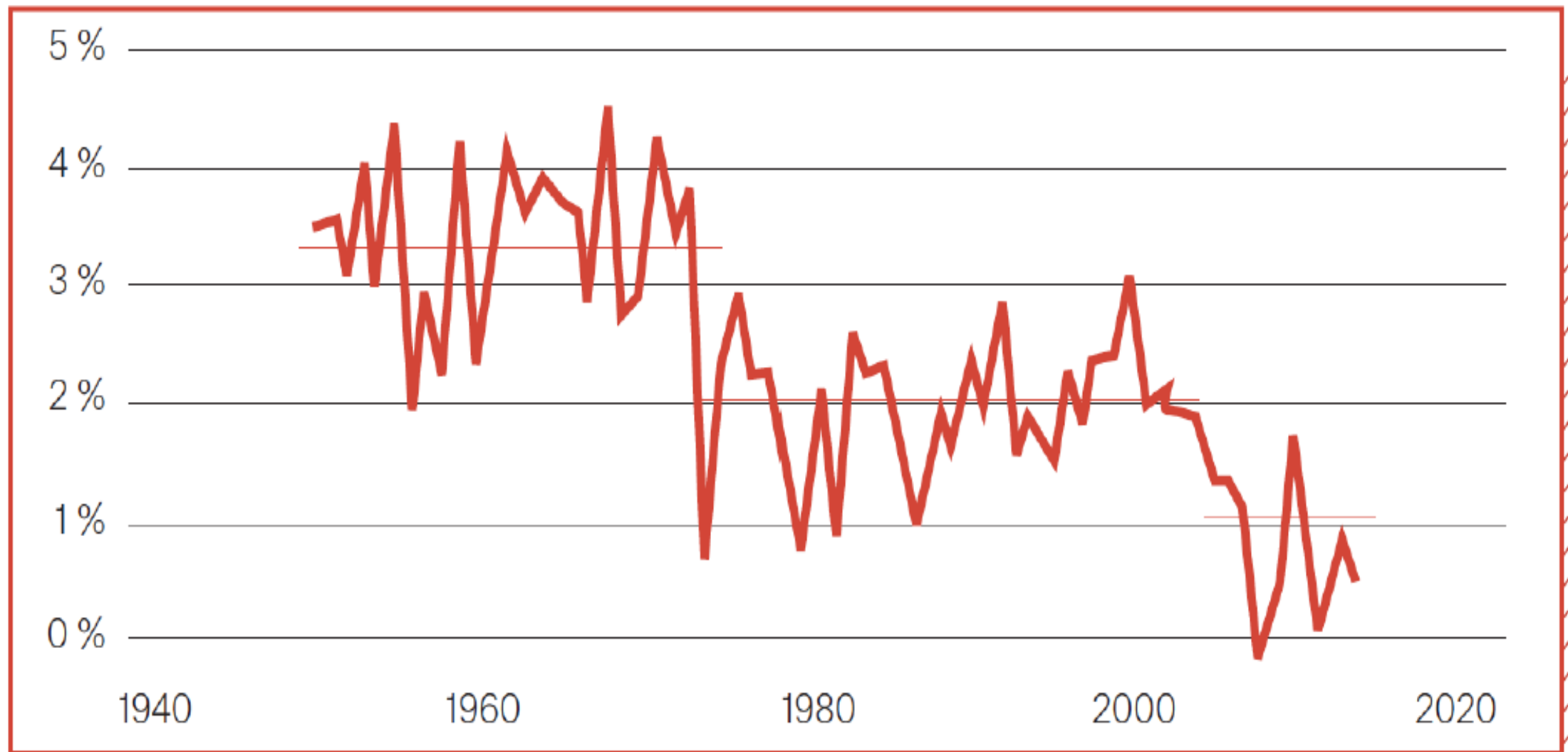

Källa: SCB, Arbetsproduktivitetsutveckling. 2019 avser kvartal 1 och 2.

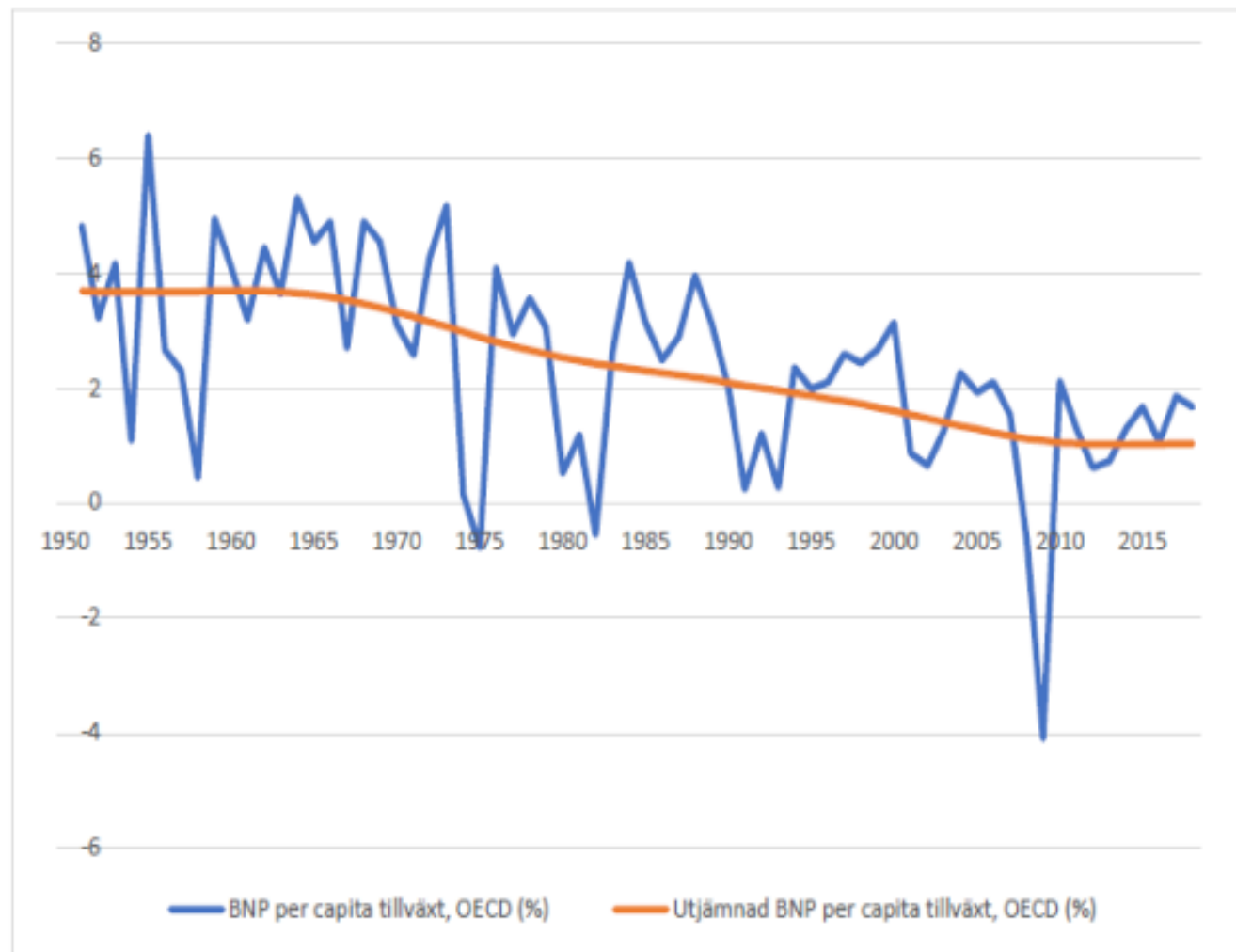
4. Arbetsproduktiviteten?

(Multifaktorprod. – Mängden arbetade timmar och input av kapital i relation till BNP)

Figur 5-6 Tillväxt i arbetsproduktivitet i OECD*, 1950-2010.

BNP per capita, OECD, 1950-2018

Källa: Maddison Project Database, version 2018

Förädlingsvärdet?

Figur 2.5. Förädlingsvärde efter sektorer i fasta priser (1910/12), andelar av ekonomin, 1800–2010.

